

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. spalio 13 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vartotojų apsauga – Direktyva 93/13/EEB – Nesąžiningos sąlygos sutartyse su vartotojais – 3 straipsnio 1 dalis ir 8 straipsnis – Sutarties sąlygos nesąžiningumo vertinimo kriterijai – Ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų – Verslininko sąžiningumo reikalavimas – Galimybė užtikrinti aukštesnį apsaugos lygį, nei numatyta direktyvoje“

Byloje C-405/21

dėl *Višje sodišče v Mariboru* (Mariboro apeliacinis teismas, Slovėnija) 2021 m. birželio 8 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. birželio 30 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

FV

prieš

NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d.

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininko pareigas einantis M. Ilešič, teisėjai I. Jarukaitis ir Z. Csehi (pranešėjas),

generalinis advokatas G. Pitruzzella,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- FV, atstovaujamos *odvetnik* R. Preininger,
- Slovėnijos vyriausybės, atstovaujamos B. Jovin Hrastnik,
- Europos Komisijos, atstovaujamos B. Rous Demiri ir N. Ruiz García,

* Proceso kalba: slovėnų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 288), iš dalies pakeistos 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES (OL L 304, 2011, p. 64) (toliau – Direktyva 93/13), 3 straipsnio 1 dalies, 8 ir 8a straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant vartotojos FV ir pagal Slovėnijos teisę įsteigto banko NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d. ginčą dėl kredito sutarties ir su šia sutartimi susijusių teisinių sandorių.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 93/13 dvylikta ir šešiolikta konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„<...> kadangi nacionaliniai įstatymai, kokie jie yra dabar, leidžia numatyti tik dalinį jų suderinimą; kadangi, visų pirma, ši direktyva apima tik tas sutarčių sąlygas, dėl kurių nebuvo atskirai derėtasi; kadangi valstybės narės turi turėti galimybę, deramai atsižvelgiant į Sutartį, vartotojams suteikti didesnę apsaugą nacionalinėmis nuostatomis, kurios yra griežtesnės už šios direktyvos nuostatas;

<...>

„kadangi pasirinktų bendrų kriterijų pagrindu vertinant sąlygų nesąžiningumą, ypač kai vykdomas viešasis pardavimas ar tiekimas, ir taip, atsižvelgiant į vartotojų solidarumą, suteikiant kolektyvin[e]s paslaugas, privalu iš viso įvertinti ir įvairius susijusius interesus; kadangi tai yra laikoma sąžiningumo reikalavimu; kadangi vertinant sąžiningumą ypač reikia atsižvelgti į šalių derybinių pozicijų tvirtumą, į tai[,] ar vartotojas turėjo paskatų sutikti su sąlyga ir ar prekės arba paslaugos buvo parduotos arba suteiktos pagal specialų vartotojo užsakymą; kadangi pardavėjas ar tiekėjas [verslininkas] gali patenkinti sąžiningumo reikalavimą, kai jis dorai ir teisingai veikia kitos šalies atžvilgiu, į kurios teisėtus interesus jis turi atsižvelgti.“

- 4 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Ta sutarties sąlyga, dėl kurios nebuvo atskirai derėtasi, yra laikoma nesąžininga, jeigu pažeidžiant sąžiningumo reikalavimą dėl jos atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai.“

5 Minėtos direktyvos 5 straipsnyje nustatyta:

„Tose sutartyse, kur visos ar tam tikros vartotojui siūlomos sąlygos pateikiamos raštu, jos visada turi būti išdėstomos aiškia, suprantama kalba. Atsiradus abejonių dėl sąlygos reikšmės, interpretuojama vartotojo naudai. <...>“

6 Tos pačios direktyvos 8 straipsnyje nurodyta:

„Valstybės narės gali priimti arba išlaikyti pačias griežčiausias Sutartį atitinkančias nuostatas šia direktyva reglamentuojamoje srityje, siekiant užtikrinti maksimalią vartotojo apsaugą.“

7 Direktyvos 93/13 8a straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Kai valstybė narė priima nuostatas pagal 8 straipsnį, apie tai ir apie bet kuriuos tolesnius pakeitimus pranešama Komisijai, visų pirma:

- kai tomis nuostatomis pratęsiamas [išplečiamas] nesąžiningumo patikrinimas atskirai suderēt[ų] sutarties sąlygų ar kainos arba atlygio atitikties atveju, arba
- kai tose nuostatose pateikiami sutarties sąlygų, laikytinų nesąžiningomis, sąrašai.

2. Komisija užtikrina, kad 1 dalyje nurodyta informacija būtų lengvai prieinama vartotojams ir prekyautojams [verslininkams], *inter alia*, tam skirtoje interneto svetainėje.“

Slovėnijos teisė

8 *Zakon o varstvu potrošnikov* (Vartotojų apsaugos įstatymas, *Uradni list RS*, Nr. 98/04, suvestinė redakcija, toliau – *ZVPot*) 24 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„1. „Sutarties sąlygos laikomos nesąžiningomis, kai:

- dėl jų atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai, arba
- dėl jų sutarties vykdymas tampa nepagrįstai žalingas vartotojui, arba
- dėl jų sutarties vykdymas aiškiai skiriasi nuo teisėtų vartotojo lūkesčių, arba
- jos prieštarauja geros valios ir sąžiningumo principui.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

9 2007 m. rugsėjo 19 d. NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR ir FV motina sudarė paskolos sutartį. Motinai mirus, FV 2014 m. liepos 21 d. pagal paskolos perėmimo sutartį įsipareigojo atsakovui pagrindinėje byloje grąžinti pagal kredito sutartį likusią sumos dalį. Remiantis kredito sutartimi, kredito gavėja pasiskolino 149 220 Šveicarijos frankų (CHF) (maždaug 89 568 EUR kredito sutarties sudarymo dieną) sumą, kuri turėjo būti grąžinta per 240 mėnesių.

- 10 Šioje kredito sutartyje nėra nuostatų dėl taikytino valiutos keitimo kurso. Tačiau pagal šios sutarties 12 straipsnį valiutos keitimo riziką prisiima vien kredito gavėja.
- 11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad šiuo atveju atsirado valiutos keitimo rizika, nes paskolos gavėja 2018 m. sausio 29 d. dar turėjo grąžinti atsakovui pagrindinėje byloje 72 049,58 EUR sumą.
- 12 2018 m. balandžio 9 d. FV pareiškė ieškinį *Okrožno sodišče v Mariboru* (Mariboro apygardos teismas, Slovėnija), be kita ko, dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamos paskolos sutarties pripažinimo negaliojančia, ir rėmėsi euro ir Šveicarijos franko keitimo kurso pokyčiais. Šiam teismui ieškinį atmetus, FV pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Višje sodišče v Mariboru* (Mariboro apeliacinis teismas, Slovėnija).
- 13 Anot šio teismo, jo nagrinėjamo ginčo išsprendimas iš esmės priklauso nuo to, ar *ZVPot* 24 straipsnio 1 dalis atitinka Direktyvos 93/13 tekstą ir tikslus. Konkrečiau kalbant, nacionalinis teismas siekia išsiaiškinti, ar šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalis gali būti perkelta į nacionalinę teisę taip, kad „sąžiningumo“ ir „ryškaus neatitikimo“ sąlygos egzistuočiau atskirai ir viena nuo kitos nepriklausomai, o tai lemia, kad nagrinėjamos bylos aplinkybėmis jam nereikia tikrinti, ar atsakovas pagrindinėje byloje veikė sąžiningai.
- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad kartu aiškinant Direktyvos 93/13 dvyliktą ir šešioliktą konstatuojamąsias dalis ir jos 8 ir 8a straipsnius matyti, kad valstybės narės gali priimti nuostatas, užtikrinančias aukštesnį vartotojų apsaugos lygį, nei užtikrinamas šioje direktyvoje, ir kad tokiu atveju apie tokias nuostatas turi būti pranešta Komisijai. Jo teigimu, Slovėnijos Respublika nepranešė Komisijai apie nuostatas, susijusias su Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sąlygomis.
- 15 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos nematyti jokie aiškūs Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalies aiškinimo, kuriuo remdamasis jis galėtų nuspręsti, ar reikšmingos nacionalinės teisės nuostatos aiškinimas ir taikymas atitinka šios direktyvos tikslus. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad iš įvairių *Vrhovno sodišče* (Aukščiausiasis Teismas, Slovėnija) sprendimų matyti, jog dvi Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos laikytinos kumuliacinėmis, o tai prieštarautų vartotojo interesams ir užtikrintų mažesnę jo apsaugą, nei garantuojama pagal nacionalinę teisę. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad tokia pozicija neatitinka Teisingumo Teismo jurisprudencijos, pagal kurią, nors nacionaliniams aukščiausiesiems teismams leidžiama tiksliau apibrėžti kriterijus, kuriuos yra apibrėžęs pats Teisingumo Teismas, jie negali kliudyti žemesnės instancijos teismams užtikrinti vartotojams visišką Direktyvos 93/13 veiksmingumą ir veiksmingas teisių gynimo priemones jų teisėms įgyvendinti.
- 16 Šiomis aplinkybėmis *Višje sodišče v Mariboru* (Mariboro apeliacinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Direktyvos 93/13] 3 straipsnio 1 dalis, siejama su [jos] 8 ir 8a straipsniais, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją nedraudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias abi „sąžiningumo“ ir „ryškaus neatitikimo“ sąlygos laikomos alternatyviomis (atskiromis, savarankiškoms ir viena nuo kitos nepriklausomomis sąlygomis), todėl siekiant nuspręsti, kad sutarties sąlyga yra nesąžininga, pakanka, jei esama faktinių aplinkybių, [rodančių], kad tik viena iš tų dviejų sąlygų yra įvykdyta?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 17 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalis ir 8 straipsnis turi būti aiškinami kaip draudžiantys nacionalinės teisės nuostatas, pagal kurias leidžiama konstatuoti sutarties sąlygos nesąžiningumą, kai dėl jos atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai, tačiau tokiu atveju netikrinant „sąžiningumo“ reikalavimo, kaip jis suprantamas pagal 3 straipsnio 1 dalį.
- 18 Pirmiausia pažymėtina, kad pagal Direktyvą 93/13 valstybės narės įpareigojamos numatyti mechanizmą, užtikrinantį galimybę patikrinti bet kurią atskirai neaptartą sutarties sąlygą, kad būtų galima įvertinti galimą jos nesąžiningumą. Tuo tikslu nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnyje numatytus kriterijus, turi nustatyti, ar nagrinėjamo atvejo aplinkybėmis tokia sąlyga atitinka šioje direktyvoje numatytus sąžiningumo, teisių ir pareigų pusiausvyros ir skaidrumo reikalavimus (2019 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *Profi Credit Polska*, C-419/18 ir C-483/18, EU:C:2019:930, 53 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 19 Pagal Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalį ta verslininko ir vartotojo sudarytos sutarties sąlyga, dėl kurios nebuvo atskirai derėtasi, yra laikoma nesąžininga, jeigu pažeidžiant sąžiningumo reikalavimą dėl jos atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš šios sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai.
- 20 Nuorodomis į „sąžiningumo“ ir „ryškaus neatitikimo“ tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai sąvokas Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalyje tik abstrakčiai apibrėžiami veiksniai, dėl kurių sutarties sąlyga, dėl kurios nebuvo atskirai derėtasi, yra nesąžininga (2021 m. sausio 27 d. Sprendimo *Dexia Nederland*, C-229/19 ir C-289/19, EU:C:2021:68, 47 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 21 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad, norint sužinoti, ar dėl sąlygos atsiranda iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų „ryškus neatitikimas“ vartotojo nenaudai, visų pirma reikia atsižvelgti į nacionalinės teisės nuostatas, taikytinas tuo atveju, kai šiuo klausimu nėra susitarimo tarp šalių. Būtent atlikęs tokią lyginamąją analizę nacionalinis teismas galės įvertinti, ar (o jei reikia, kiek) dėl sutarties vartotojas patenka į mažiau palankią teisinę padėtį, palyginti su numatyta galiojančioje nacionalinėje teisėje. Be to, šiuo tikslu gali pasirodyti svarbu įvertinti teisinę padėtį, kurioje yra minėtas vartotojas, atsižvelgiant į jo pagal nacionalinės teisės nuostatas turimas priemones užkirsti kelią nesąžiningų sąlygų naudojimui (2021 m. sausio 27 d. Sprendimo *Dexia Nederland*, C-229/19 ir C-289/19, EU:C:2021:68, 48 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 22 Taip pat pasakytina, kad, nagrinėjant, ar yra ryškus teisių ir pareigų neatitikimas, negalima apsiriboti vien kiekybinio pobūdžio ekonominiu vertinimu, grindžiamu sandorio, kuris yra sutarties dalykas, bendros sumos ir pagal tą sąlygą vartotojui perkeltų išlaidų palyginimu. Ryškus neatitikimas gali atsirasti vien dėl to, kad pakankamai stipriai kenkiama teisei padėčiai, kurioje vartotojas, kaip nagrinėjamos sutarties šalis, atsiduria dėl taikomų nacionalinės teisės nuostatų, nesvarbu, ar tai pasireiškia teisių, kurių pagal šias nuostatas jam atsiranda iš šios sutarties, turinio apribojimu, trukdymu jas įgyvendinti ar nacionalinės teisės nuostatose nenumatytos papildomos pareigos jam nustatymu (2021 m. sausio 27 d. Sprendimo *Dexia Nederland*, C-229/19 ir C-289/19, EU:C:2021:68, 49 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 23 Dėl klausimo, ar laikomasi sąžiningumo reikalavimo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalį, iš jurisprudencijos matyti, kad, kaip nurodyta Direktyvos 93/13 šešioliktoje konstatuojamojoje dalyje, nacionalinis teismas šiuo tikslu turi patikrinti, ar verslininkas, sąžiningai ir teisingai veikdamas vartotojo atžvilgiu, galėjo pagrįstai tikėtis, kad vartotojas būtų sutikęs su tokia sąlyga, jei dėl jos būtų atskirai derėtasi (2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 50 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 24 Taigi, kaip matyti iš šios direktyvos šešioliktos konstatuojamosios dalies, „sąžiningumo“ reikalavimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalį, yra veiksnys, leidžiantis patikrinti, ar verslininkas sąžiningai ir teisingai elgėsi su vartotoju, į kurio teisėtus interesus turi atsižvelgti. Iš šios konstatuojamosios dalies taip pat išplaukia, kad vertinant sąžiningumą ypač reikia atsižvelgti į šalių derybinių pozicijų tvirtumą, į tai, ar vartotojas buvo skatinamas sutikti su sąlyga, ir ar prekės arba paslaugos buvo parduotos arba suteiktos pagal specialų vartotojo užsakymą.
- 25 Be to, Teisingumo Teismas jau yra pažymėjęs, kad „sąžiningumo“ sąvoka neatsiejama nuo sutarties sąlygos nesąžiningumo vertinimo (2021 m. lapkričio 17 d. Nutarties *Unión de Créditos Inmobiliarios*, C-79/21, nepaskelbta Rink., EU:C:2021:945, 38 punktas).
- 26 Taigi nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į visas konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti, pirma, ar galėjo būti nesilaikyta sąžiningumo reikalavimo, ir, antra, ar galimai yra ryškus teisių ir pareigų neatitikimas vartotojo nenaudai, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalį (2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Kiss ir CIB Bank*, C-621/17, EU:C:2019:820, 49 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 27 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad abu Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksniai suponuoja būtinybę nacionaliniam teismui, atsižvelgiant į visas konkrečios bylos aplinkybes, juos įvertinti jiems būdingų kriterijų požiūriu, kad paskui galėtų nustatyti, ar nagrinėjama sąlyga yra nesąžininga, turint omenyje, kad šių veiksmų vertinimas remiantis minėtais kriterijais nepaneigia jų tarpusavio sąsajos.
- 28 Be to, sutarties sąlygos skaidrumas, kurio reikalaujama pagal Direktyvos 93/13 5 straipsnį, taip pat yra vienas iš veiksmų, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant šios sąlygos nesąžiningumą, o ši vertinimą turi atlikti nacionalinis teismas pagal minėtos direktyvos 3 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. 2021 m. birželio 10 d. Sprendimo *BNP Paribas Personal Finance*, C-609/19, EU:C:2021:469, 62 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 29 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar taikydamas Slovėnijos teisės aktus jis gali priimti sprendimą pagrindinėje byloje, nenagrinėdamas klausimo, ar verslininkas veikė sąžiningai. Taigi kyla klausimas, ar ryškaus neatitikimo tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai pagal Sąjungos teisę gali pakakti siekiant nustatyti nesąžiningą sutarties sąlygos pobūdį.
- 30 Šiuo klausimu pirmiausia pažymėtina, kad, remiantis Direktyvos 93/13 dvylikta konstatuojamąja dalimi, ja tik iš dalies ir minimaliai suderinamos nacionalinės nuostatos dėl nesąžiningų sąlygų, o valstybėms narėms paliekama galimybė, laikantis SESV, vartotojams užtikrinti aukštesnį apsaugos lygį griežtesnėmis nacionalinėmis nuostatomis, nei numatyta šioje direktyvoje. Be to, pagal minėtos direktyvos 8 straipsnį valstybės narės, siekdamos užtikrinti maksimalią vartotojo

apsaugą, gali priimti arba išlaikyti griežtesnes Sutartį atitinkančias nuostatas šia direktyva reglamentuojamoje srityje (2021 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Trapeza Peiraios*, C-243/20, EU:C:2021:1045, 54 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 31 Be to, primintina, kad Direktyva 93/13 į Slovėnijos teisės sistemą perkelta ZVPot. Jo 24 straipsnio 1 dalyje numatyti keturi atvejai, sujungti jungtuku „arba“, kai sutarties sąlyga laikoma nesąžininga. Tarp jų nurodytas atvejis, kai dėl sutarties sąlygos vartotojo nenaudai atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų (pirma įtrauka) ir kai sutarties sąlyga prieštarauja geros valios ir sąžiningumo principui (ketvirta įtrauka).
- 32 Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į Slovėnijos vyriausybės rašytines pastabas dėl sąvokos „geros valios ir sąžiningumo principas“, pažymėtina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją, Sąjungos ir nacionaliniams teismams dalijantis kompetencija, Teisingumo Teismas turi atsižvelgti į faktines ir teisines aplinkybes, kuriomis buvo pateikti prejudiciniai klausimai, kaip jos apibrėžtos sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, todėl prašymas priimti prejudicinį sprendimą negali būti nagrinėjamas atsižvelgiant į valstybės narės vyriausybės arba pagrindinės bylos šalies pateiktą nacionalinės teisės aiškinimą (šiuo klausimu žr. 2021 m. balandžio 15 d. Sprendimo *État belge (Po sprendimo dėl perdavimo priėmimo susiklosčiusios aplinkybės)*, C-194/19, EU:C:2021:270, 26 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 33 Be to, kaip priminta šio sprendimo 23 ir 24 punktuose, „sąžiningumo“ reikalavimą, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalį, reikia aiškinti atsižvelgiant į šios direktyvos šešioliktąją konstatuojamąją dalį.
- 34 Galiausiai, remiantis Direktyvos 93/13 8 straipsniu, valstybės narės iš esmės gali išplėsti šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje numatytą apsaugą (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Lovasné Tóth*, C-34/18, EU:C:2019:764, 47 punktą), jeigu atitinkamomis nacionalinės teisės nuostatomis užtikrinamas aukštesnis vartotojų apsaugos lygis ir nepažeidžiamos Sutarčių nuostatos (šiuo klausimu žr. 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Condominio di Milano, via Meda*, C-329/19, EU:C:2020:263, 37 punktą).
- 35 Pagrindinėje byloje nagrinėjamomis nacionalinės teisės nuostatomis siekiama Direktyvoje 93/13 įtvirtinto vartotojų apsaugos tikslo. Be to, jomis pagal šios direktyvos 8 straipsnį vartotojams gali būti užtikrinta aukštesnio lygio apsauga, nei nustatyta direktyvoje, tačiau tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, taip pat atsižvelgdamas į nacionalinę tos srities jurisprudenciją.
- 36 Atsižvelgiant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo abejones, taip pat pažymėtina, kad Komisija Teisingumo Teismui pateiktose pastabose nurodė, jog Slovėnijos valdžios institucijos jai tikrai pranešė apie reikšmingas nuostatas, susijusias su sutarties sąlygų nesąžiningumo vertinimo kriterijais ir tvarka, kaip numatyta Direktyvos 93/13 8a straipsnyje, todėl nagrinėjamu atveju ši nuostata negali turėti įtakos prašomam išaiškinimui.
- 37 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą atsakytina, kad Direktyvos 93/13 3 straipsnio 1 dalis ir 8 straipsnis turi būti aiškinami kaip nedraudžiantys nacionalinės teisės nuostatų, pagal kurias leidžiama konstatuoti sutarties sąlygos nesąžiningumą, kai dėl jos atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai, tačiau tokiu atveju netikrinant „sąžiningumo“ reikalavimo, kaip jis suprantamas pagal 3 straipsnio 1 dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 38 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais 3 straipsnio 1 dalis ir 8 straipsnis

turi būti aiškinami taip:

jie nedraudžia nacionalinės teisės nuostatų, pagal kurias leidžiama konstatuoti sutarties sąlygos nesąžiningumą, kai dėl jos atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai, tačiau tokiu atveju netikrinant „sąžiningumo“ reikalavimo, kaip jis suprantamas pagal 3 straipsnio 1 dalį.

Parašai.